

SOKSZOROSÍTÓ IPAR

A BUDAPESTI SOKSZOROSÍTÓK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN 10-ÉN ÉS 25-ÉN
BUDAPEST, 1944. JÚLIUS HÓ 25-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16.
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 7 P. TAGOK A LAPOT INGYEN KAPJÁK

Leleményesség

az emberi értelem egyik legszebb tulajdonsága. Leleményességünkkel kell segíteni a mai nehéz anyagellátási viszonyokon is. Minden világhégésnek, minden háborúnak velejárója, következménye bizonyos nyersanyagokban való szűkölködés. Ha összehasonlítjuk a mai anyaggazdálkodásunkat az elmúlt világháború anyagellátásával, még a laikusnak, a termelésen kívül állónak is csak az elismerés hangján lehet megemlékezni arról az áldozatos munkáról, mellyel iparügyi kormányzatunk a termelési front épségét minden körülmények között biztosítani igyekszik.

Nehéz és lázas munka folyik gépjármű kísérleti laboratóriumaiban, hogy a béklyóba zárt nyersanyag-forgalmat meglévő anyagok fizikai és kémiai összetételének megváltoztatásával, illetőleg átváltoztatásával más formában használhatóvá tegyék.

Ha figyelemmel kísérjük az emberiség kultúrtörténelmét, különösen pedig a technikai fejlődés folyamatát, meglátjuk, hogy mindig a szükség, mindig az inséges idők hatottak ösztönzően az újítások bevezetésére.

Annak ellenére, hogy iparunk, hála Istennek, még messze van attól, hogy például azt a sárga szatinált, olvashatatlans csomagolópapírt kellene újságnomásra használni, mégis más anyagokban, különösen mosószerekben tagadhatatlanul hiányok mutatkoznak. Nehézségekkel küzdünk, de talán ezeken a bajokon is lehetne segíteni, ha lemondanánk a megszokott fogásokról, a mindennapi kényelmünkről, a kitaposott utakról. Emlékszem, hogy még a nyugalmas béke éveiben is voltak olyan územek, melyek nem riadtak vissza talán takarékoságból, vagy más okból marószereknek mosási célokra való használatától. Most is lehetne olyan vegyszert találni, melyet az ólom és rézanyagok megtámadása nélkül használhatnánk. Ha nem is lennének olyan jók, mint a megszokott anyagok, talán csak részben pótolná az eddig használt mosási szereket, de átmenetileg, a jobb idők bekövetkeztéig mégis eredményre vezetnének. Most ezt az alapjában véve egyszerű problémát is csak a járt utak elhagyásával, próbálgatásokkal és kísérletezésekkel lehet megoldani — hívjuk segítségül leleményességünket.

Az ipari munkavállalók vasúti menetdíjkedvezménye

A Budapesti Közlöny 1944 július 15. száma rendeletet közölt az ipari munkavállalók 50%-os vasúti menetdíjkedvezményéről. Eszerint az ipari munkavállalók, valamint a velük utazó családtagjaik (feleség és 14 évesnél nem idősebb gyermek) részére a munkavállaló fizetési szabadsága alatt igényelhető egyszeri oda- és visszautazásra jogosító 50 százalékos vasúti menetdíjkedvezmény. A kedvezmény kiterjed mindazokra a munkavállalókra, akik ipari üzemben vagy vállalatban állanak alkalmazásban — ideértve a tanoncokat is — és fizetési szabadságra van igényük.

A munkavállalók közül a kedvezmény csak azokra az alkalmazottakra terjed ki, akiknek a munkaadójuktól élvezett összilletménye az évi 3.000 P-t nem haladja meg. Az összilletmény megállapításánál azonban a kormányrendelettel megállapított fizetési, illetőleg munkabérpótlékat figyelmen kívül kell hagyni.

Az igényjogosultak a menetdíjkedvezményt folyó évi december hó 15-ig vehetik igénybe. A kedvezmény a fizetési szabadságon felül, de ezzel összefüggően kapott — legfeljebb azonban 8 napi — esetleges fizetés nélküli szabadság ideje alatt is érvényes. Az utalványon a fizetési és a fizetés nélküli szabadság részletezése nélkül egy időtartamban tüntetendő fel.

A visszautazás az utalványon feltüntetett szabadság utolsó napjának 24 órájáig befejezendő, ha azonban a szabadság utolsó napját törvényes munkaszüneti nap követi, úgy a kedvezmény ennek a napnak 24. órájáig terjed.

A kedvezmény az igényjogosult által választott viszonylatban a legrövidebb vagy pedig a legkedvezőbb vonatcsatlakozásoknak megfelelő útirányon át érvényes. Az utazás mind oda-, mind a visszautazásnál egy-egy ízben megszakítható.

A személyazonosság igazolására vagy az e célra rendszeresített „Arcképes igazoló jegy”, vagy pedig a Gyáripari Országos Központ keretében működő „Gyári Szabadidő Szervezetek Központja” által kiállított „Igazolvány” szolgál. A kedvezményre jogosító utalvány számát az igazoló jegyre, illetőleg a Szabadidő Szervezet igazolványára fel kell jegyezni. Azok az igazoló jegyek, amelyek a rányomatott szöveg szerint az 1939—1943. évben voltak érvényesek, az 1944. évnél kézírásos bejegyzésével a folyó évben is felhasználhatók. Az igazoló jegy s az utalvány ára darabonként 10—10 fillér.

Az igényjogosultság és a személyazonosság igazolását a multévi eljárásnak megfelelően maga a munkaadó látja el, az utalványok és az igazoló jegyek szétosztását pedig a szakmai családpénztárak végzik.

Az, aki képesített ipart üz, s mint ilyen valamely ipartestületnek tagja, az igényjogosultság és a személyazonosság igazolását a multévi eljárásnak megfelelően az illetékes ipartestület látja el. Az utalványok és az igazoló jegyek szétosztását pedig az Ipartestületek Országos Központja végzi.

Az igényjogosult munkavállalók a kedvezményes utalványokat minden esetben a munkaadójuktól kapják az úrlapok árának lefizetése ellenében; a munkaadó pedig az úrlapokat ama szakmai családpénztártól, amelynek kötelekébe tartoznak.

A visszautazás befejezése után az igényjogosult köteles az utalványt a munkaadónak visszaszolgáltatni, a munkaadó pedig köteles az utalványokat, annak másolati példányaival együtt egyeztetés és ellenőrzés céljából ugyanazon az úton, amelyen a szétosztás történt, a szétosztást végző hatóságához, illetőleg szervhez visszajuttatni.

Ertesítjük t. tagjainkat, hogy a vasúti menetdíjkedvezményre jogosító kettős igazoló jegy 20 fillér ellenében testületünk hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt (8—2-ig) átvethető. Az igazoló jegy kiadásához az szükséges, hogy a munkaadó cégjelzéses levélpapíron igazolja, miszerint a munkavállaló évi fizetése a 3000 pengőt nem haladja meg.

A rotációs és íves nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének újból való megállapítása

A hivatalos lapban július 17-én életbelépett a m. kir. minisztérium 11.500. 1944. M. E. sz. rendelete a sajtótermékek terjedelmének újból való szabályozásáról.

A rotációs és íves nyomópapíron Budapest székesfőváros területén, mind a reggel, mind a napközben megjelenő politikai napilapokat oldalterjedelemben, valamint példányonkénti eladási és előfizetési ár szerint két csoportba kell sorolni.

A reggel megjelenő lapok:

I. csoportjába tartoznak azok, amelyeknek heti összoldalterjedelme 40, hétköznap 6, vasárnap 10 oldalon jelennek meg, példányonkénti eladási áruk hétköznap 14, vasárnap 20 fillér, előfizetési áruk egy hónapra 3.40 P, három hónapra 9.80 P.

II. csoportjába tartoznak azok, amelyeknek heti összoldalterjedelme 52, hétköznap 8, vasárnap pedig 12 oldal terjedelemben jelennek meg, példányonkénti eladási áruk hétköznap 20, vasárnap 40 f, előfizetési áruk egy hónapra 5.60 P, három hónapra 16 P.

A napközben megjelenő lapok:

I. csoportjába tartoznak azok, amelyeknek heti összoldalterjedelme 36, hetenként hat ízben 16 oldalterjedelemben jelennek meg, példányonkénti eladási áruk 16 f, előfizetési áruk egy hónapra 4.50 P, három hónapra 13 P.

II. csoportjába tartoznak azok, amelyeknek heti összoldalterjedelme 44 oldal, hetenként két ízben 6 és négy ízben 8 oldal terjedelemben jelennek meg, példányonkénti eladási áruk 20 f, előfizetési áruk egy hónapra 5.60 P, három hónapra 16 P.

Politikai napilapok a jelen rendelet hatálybalépése után csoportot csak a m. kir. miniszterelnök előzetes engedélye alapján változtathatnak.

A napilapok megjelenési napját a lap első oldalán, a lapcím felett feltűnő betűkkel úgy kell feltüntetni, hogy az a tényleges megjelenés, vagyis a forgalombahozatal megkezdésének napjával egyezzen.

A jelen rendeletben megnevezett időszakos lapok egy-egy száma csak egy kiadásban jelenhetik meg (az úgynevezett mutálás tilos) és e lapok nyomdai előállításához kizárólag feketeszínű festék használható fel. Sem címfeliratban, sem szövegben tizennégy durchschuss, azaz huszonnyolc tipometriai pontnál nagyobb (úgynevezett doppelmittl) betűket használni nem szabad.

A meghatározott oldalterjedelemben felül semmiféle mellékletet kiadni, vagy pedig valamely napilaphoz, annak ára fejében más időszakos vagy nemidőszakos sajtóterméket mellékelni nem szabad. Napilapok példányonkénti eladási vagy előfizetési árát nem naponként megjelenő más önálló időszakos lap eladási vagy előfizetési árával összekapcsolni nem szabad.

Politikai napilap kiadója lapját csak annyi példányban állíthatja elő (nyomtathatja ki), amekkora az 1944. évi június havi hétköznapos, illetve vasárnapi példányszámok átlaga volt.

A Budapest székesfőváros területén rotációs vagy íves nyomópapíron, hétfőn reggel megjelenő politikai hetilapok (úgynevezett hétfői lapok) egy-egy számának oldalterjedelme a négy oldalt nem haladhatja meg, példányonként eladási áruk pedig húsz fillér.

A megnevezett időszakos lapokon kívül, rotációs vagy íves nyomópapíron megjelenő minden más időszakos lap egy-egy számának oldalterjedelme — tekintet nélkül a lap oldalméreteire — következőképpen állapíthatik meg:

ha a lapnak a jelen rendelet kihirdetése napján, vagy azt közvetlenül megelőzően megjelent legutolsó lapszámának tényleges oldalterjedelme

2—6 oldalnál nagyobb nem volt, a jövőben legfeljebb 4 oldal,

8—14 oldal volt, a jövőben legfeljebb 8 oldal,

16—22 oldal volt, a jövőben legfeljebb 12 oldal,

24—30 oldal volt, a jövőben legfeljebb 16 oldal,

32—46 oldal volt, a jövőben legfeljebb 24 oldal,

48—62 oldal volt, a jövőben legfeljebb 32 oldal.

Különleges légvédelmi szolgálatra bevonult munkások kijelentése

Egy miniszteri rendelet szerint a különleges légvédelemre kijelölt férfiak évenként legfeljebb hat hónapon át folyamatos légvédelmi szolgálatot kötelesek teljesíteni. Ezzel kapcsolatban több probléma merült fel szakmai munkaadói szervezetek részéről.

A Magyar Munkaadók Központja tájékoztatásul közli, hogy a vállalat alkalmazásából ilyen szolgálatra bevonuló alkalmazottakat a vállalat az illetékes társadalombiztosító intézetnél jelentse ki és a kijelentőlap „megjegyzés” rovatába jegyezze be, hogy az illető különleges légvédelmi szolgálatra vonult be. Ilyen bevonultak után az OTI, MABI stb. járulékokat a város (község) tartozik megfizetni.

Mint hogy a légvédelmi szolgálat nem katonai szolgálat, az arra bevonult tisztviselők stb. hozzátartozói részére nem jár a vállalat-tól tartási hozzájárulás. Ha azonban a bevonult munkavállaló különleges légvédelmi szolgálattól kifolyólag igazolja, hogy hadisegélyben részesül, a vállalat is tartozik megfizetni az igazolt hadisegély összege szerint járó rendkívüli segélyt.

Személyazonossági igazolványok beszerzése a postán

A mai viszonyok között igen kívánatos, hogy mindenki ellássa magát megfelelő személyazonossági igazolóokirattal. A személyazonosságnak postahivatalokban történő igazolására — az erre kijelölt postahivatalok — 1 pengős díjjal három évig érvényes, a tulajdonos fényképével, személyleírásával és sajátkezű aláírásával ellátott igazolójegyeket adnak ki. Erre kijelölt postahivatalok: Budapesten az összes nagyobb postahivatalok, vidéken a városok és a nagyobb községek postahivatalai. Az igazolvány kiállításához arcképes igazolványba megfelelő mellképét kell a postahivatalnak átadni. Megelőzően kétséget kizáróan kell igazolni a személyazonosságot. Ezenkívül állampolgársági vagy illetőségi bizonyítvánnyal igazolni kell az állampolgárságot.

Harmincezer ipariskola és ezeröttszáz felsőszakiskola működik Németországban

Németországban jelenleg harmincezer ipariskola működik hárommillió tanulóval, akiket ezeröttszáznál több szakiskolában képeznek tovább különböző mesterségekre. A fokozottabb követelmények erőteljesebb szakok szerinti tagozódásra vezettek, s az általános továbbképző iskola, amely régebben uralkodott, háttérbe szorult a felső szakiskolátipussal szemben. A háborús követelményeknek megfelelően külön szakiskolákat állítottak fel a hadirokkantak újraképzésére, valamint a birodalomhoz csatolt területek ifjúsága számára és általánosságban nők számára. Az ipari szakképzésbe a katonákat is bekapcsolják. Az iskolák továbbképző tanfolyamokkal és számtalan egyéb eszközzel könnyítik meg a számukra a felsőbbipari szakképzést.

Felhívjuk az igen t. tagtársaink szíves figyelmét, hogy nórádvercei üdülőnkben

szobák igényelhetők.

Érdeklődés testületünk irodájában a hivatalos órák alatt (8—12-ig).

Kérjük a t. tagtársainkat, hogy gyönyörű nyaralónkat minél nagyobb számban vegyék igénybe, mert az üdülő fenntartása most már kizárólag a keresztény tagokra hárul.

Hírek

Katonai szolgálatnak minősül a 3.270. 1944. M. E. számú rendelet értelmében az olyan huzamosabb ideig tartó légvédelmi szolgálat, melyben a szolgálatot teljesítő lak-tanyaszerű elhelyezést nyer, természetbeni élelmezést, egyenruhát és a honvédelmi miniszter által rendelettel megállapított összegű készpénzjárandóságot kap.

*

A sajtóügyek m. kir. kormánybiztosa a Budapesti Közlöny július 9-től július 20-ig a következő nyomdavállalatok részére adott működési engedélyt:

Traub J. és Társa szegedi nyomdának (vállalati vezető: Szittner János) augusztus 12-ig, Váradi Béla „Forum” nyomdájának (vállalati vezető: Németh Sándor) július 29-ig, Berger Károly sokszorosítóüzemi nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Kelecsényi Károly) augusztus 31-ig, Codex Nyomdai Müintézet nyomdavállalatnak (vállalati vezető: dr. Móricz Miklós) augusztus 20-ig, Práger János kiskunhalasi nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Bernáth Zoltán) augusztus 31-ig, Klein Samu nyomdavállalatnak (vállalati vezető: ifj. dr. Szentés József) augusztus 31-ig, Krausz J. és Társa nyomdavállalatnak (vállalati vezető: dr. Hódy Sándor) visszavonásig terjedő hatállyal, Székely Nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Surinya Béla) visszavonásig terjedő hatállyal, Terézvárosi Könyvnyomdavállalatnak (vállalati vezető: dr. Doktay János) visszavonásig terjedő hatállyal, Otthon Nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Nyáry Elemér) visszavonásig terjedő hatállyal, Fischer Ernő nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Raffay János) augusztus 31-ig, Klafter Nyomda nyiregyházi nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Benkovits K. Lajos) aug. 31-ig, Tevan Andor békéscsabai nyomdavállalatnak (vállalati vezető: Kiss Gábor) augusztus 31-ig.

*

A Baross Gyáripari Csoport igazgató-választmánya minapi ülésén elhatározta, hogy a csoport, miután beolvad a GyOK-ba, százezer pengős alappal Baross-tanoncotthont létesít. A Csoport mindenkor erősen küzdött a szakmunkás-utánpótlás megoldásáért és az otthon létesítésével is ezt a célt szolgálja.

*

Az eltávozó, ideiglenesen kilépő, vagy a beteg munkás munkakönyvét ki kell jelenteni az ipartestületnél. A nem dolgozó munkás nem gyűjthet gyakorlati időt a maga számára, ami az önállósításnál jogtalan előnyhöz juttatja. Ezzel szemben a fizetéses szabadságra menő munkavállalót nem lehet kijelenteni, mert a szabadság nem szakítja meg a munkaviszonyt.

*

Régi, elmosódott iratokat, illetve az iratokon elmosódott betűket úgy tehetjük olvashatóvá, ha a papírt némi vasgálicoldattal benedvesítjük, vagy itatóspapírt mártunk az oldatba és azt fektetjük az iratra. A vasgálictól a tinta színe előtűnik.

64 vagy annál nagyobb volt, a jövőben legfeljebb 48 oldal terjedelemben jelenhetnek meg.

A Budapest székesfőváros területén megjelenő azok a politikai jellegű időszaki lapok, amelyeknek oldalterjedelme a hat oldalnál kevesebb lenne, továbbra is hat oldalon, a Budapest székesfőváros területén kívül (vidéken) megjelenő azok a politikai jellegű időszaki lapok, amelyeknek oldalterjedelme négy oldalnál kevesebb lenne, továbbra is négy oldalon jelenhetnek meg.

A hetenként egyszer és az egy hétnél nagyobb időközökben megjelenő időszaki lap, amelynek a jelen rendelet kihirdetése napján, vagy azt közvetlenül megelőzőleg megjelent legutolsó lapszáma a lap előállítására felhasznált rotációs vagy ives nyomópapírostól eltérő minőségű színek, vagy kemény (75 grammnál nehezebb) borítólappal jelent meg, a jövőben a megállapított oldalterjedelmen felül négy oldal terjedelmű, a lap előállítására felhasznált rotációs vagy ives nyomópapírostól eltérő minőségű, színes vagy kemény borítólappal adhat.

Hetenként, illetve egy hétnél kisebb időközben megjelenő időszaki lap alapítására további rendelkezésig engedély nem adható.

Nem időszaki jellegű, vagyis olyan lapok, amelyek egy hónapnál nagyobb időközökben, egyébként miniszterelnöki engedély nélkül jelenhetnek meg, a rendelet hatályának tartama alatt nem adhatók ki, kivéve, ha közérdekből a m. kir. miniszterelnök írásban engedélyt ad.

E rendelkezés alól kivétel a Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemek és a keresztény egyházak kiadásában megjelenő, nem időszaki tudományos, vagy hitbuzgalmi jellegű folyóiratok.

Minden időszaki lap kiadója köteles az 1944. évi augusztus hó 1. napjától kezdődőleg a lapon feltüntetett eladási ár egy százalékát az összes megjelent (kinyomtatott) példányok után a Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjbiztosító Intézete javára, a sajtónyugdíjhozjárulás címén befizetni.

Minden időszaki lap kiadója köteles az 1944. évi augusztus hó 1. napjától kezdődőleg példányszám-nyilvántartókönyvet vezetni. E példányszám-nyilvántartókönyvnek tartalmaznia kell a lap címét, a lapot előállító nyomda megnevezését, továbbá minden egyes lapszám sorszámát és megjelenésének napját, valamint a tényleges előállított (kinyomtatott) példányszámát. A lapkiadó köteles e példányszám-nyilvántartókönyvnek a lapot előállító nyomdavállalat felelős ügyvezetőjének aláírásával hitelesített havi kivonatot minden következő hónap 7. napjáig ajánlott levelben az Országos Magyar Sajtókamarának beküldeni. Az Országos Magyar Sajtókamara a példányszám-nyilvántartókönyv adatai helyességének ellenőrzése céljából a lap üzleti könyveit, valamint üzletvitelét bármikor felülvizsgálhatja.

A meghatározott kötelezettség teljesítésének elmulasztása, vagy nem megfelelő teljesítése esetében a lap mindaddig nem jelentethető meg, amíg a lapkiadó az elmulasztott, vagy nem megfelelően teljesített kötelezettségének szabályszerűen eleget nem tesz.

Budapest, 1944. évi július hó 14-én.

vitéz Sztójay Döme s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Újabb társadalombiztosítási rendelkezések

A munkavállalók öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosításáról szóló 1928. évi XL. t.-c. szerint öregségi járadékot az a munkavállaló kaphat, aki a 65. életévét betöltötte és legalább 400 héten át biztosított volt. Özvegyi járadékra az elhalt munkavállaló özvegye szintén csak 65. évének betöltése után jogosult, vagy ha korábban rokkanttá lett. A 65 éves korhatárt most a m. kir. minisztérium 2500/1944. M. E. sz. rendelete 60 évre szállította le, ami igen jelentős szociális lépés és amivel a biztosított munkástársadalom régi kívánása ment teljesesedbe.

A munkabérek változása arra készítette a kormányt, hogy a betegségi biztosításban eddig fennállott 16 napibérosztályt 25-re emelje. A 239.600/1944. B. M. sz. rendelet szerint ezentúl azok a munkavállalók, akiknek napi javadalmazása 12 P-től 14.80 P-ig terjed, a 16., innen pedig 80 fillérenként egy-egy fokozattal magasabb napibérosztályba kerülnek, úgy, hogy akinek napi javadalmazása eléri a 19.20 P-t, vagy azt meghaladja, a 25. napibérosztályba tartozik. Az új napibérosztály-táblázatot az OTI úgy, mint a multban, bizonyára ezúttal is minden munkaadónak és munkavállalónak rendelkezésre bocsátja.

A magánalkalmazottakra vonatkozóan a belügyminiszter 239.700/1944. B. M. sz. rendelete intézkedik akként, hogy itt a betegségi biztosításban a jövőben 20 napibérosztály lesz. Azok a magánalkalmazottak, akiknek napi javadalmazása 13 P-től 14 P-ig terjed, a 14., innen pedig 1 P-kint egy-egy fokozattal magasabb napibérosztályba kerülnek, úgy, hogy akinek napi javadalmazása eléri a 19 P-t, vagy azt túlhaladja, a 20. napibérosztályba soroztatik.

Szaporítva lettek az öregségi ágazat napibérosztályai is a 239.800/1944. B. M. sz. rendelettel. Ezek száma eddig 20 volt, ezután 25 lesz. Az egyes napibérosztályok közötti különbség szintén 80 fillér, úgy, hogy akinek napi javadalmazása 15.20 P-től 16 P-ig terjed, a 20., innen pedig 80 fillérenként egy-egy fokozattal magasabb napibérosztályba esik. A 19.20 P-n felüli napi javadalmazású alkalmazottak a 25. napibérosztályban vannak.

A napibérosztályok szaporítására vonatkozó rendeletek szükségessé tették, hogy a munkaadók újabb bejelentésre köteleztessenek. A 239.770/1944. B. M. sz. rendelet szerint minden munkaadó, aki az OTI illetékessége alá tartozó munka-

vállalót foglalkoztat és alkalmazottait egyéni bejelentéssel jelenti be, f. évi augusztus 6-áig köteles bejelenteni az OTI-hoz azt a munkavállalóját, aki 1944. június 26. és július 9. közötti időben nála alkalmazásban állott és akinek ezeken a napokon a javadalmazása a napi 16 P-t meghaladta. Ezt a bejelentést annak a munkaadónak is meg kell tennie, aki egyébként munkavállalóját már előzőleg bejelentette. Ha ez a munkavállaló 1944. június 26-án már be volt jelentve, az újabb jelentést „változást jelentő lap”-on kell teljesíteni és a változás napja rovatba 1944. június 26-át kell beírni. Ha a munkavállaló még nem volt bejelentve, úgy azt „belépést jelentő lap”-on kell teljesíteni. Azoknál a munkaadóknál, akik heti jegyzékkel jelentik munkavállalóikat, az intézet hivatalból vezeti át a napibérosztályba való sorozást és a munkaadót az új bérosztálynak megfelelő járulékokról fizetési meg-
hagyásban értesíti.

Nyomdaiparunk sérelme

A második világháború végső küzdelme eddig nem látott méreteket öltött, mind a szárazföldön, mind a levegőben és a tengeren végső erőfeszítések történnek a háború gyors befejezésére. Ennek a gigászi harcnak befejezéséhez, a béke kivívásához minden erőre, minden energiaforrásra szükség van.

Magyarország is alkalmazkodik a totális háborúviselés követelményeire. Így tehát az ipari foglalkozások közül a nyomdaiparosokat is a haza védelmének szolgálatába állítja. Ez természetes is és köztudomású, hogy a nyomdászok ebben az élethalál jelentő harcban éppen olyan derekasan veszik ki részüket, éppen olyan odaadással és lelkesedéssel szolgálják a haza szent ügyét, mint az ország bármelyik állampolgára.

Ez egyébként abból is meglátszik, hogy a nyomdaüzemek lassan-lassan elnéptelenednek és Gutenberg szent csarnokaiban manapság jobbra csak azok tevékenykednek, akik valamilyen oknál fogva nem alkalmasak a nemzetmentő feladat elvégzésére. Ezekre a személyekre van ráépítve a magyar nyomdaipar ügyvitele, a felszaporodott nyomtatványszükségletek kielégítése, amely a háborús anyaggyártáshoz, papírbeszerzési nehézségek és egyéb gátló körülmények között bizony nem tartozik a könnyen megoldható feladatok közé.

Bármily hátrányt jelentenek azonban ezek a nehézségek a nyomdaipar produktivitása tekintetében, a magasabb szempontok érdekében mégis leküzdhetők. Ebben a tekintetben tehát nincs baj.

A tulajdonképeni baj abban nyilvánul, hogy a honvédelmi szolgálatra behívott személyek nem szakképzettségüknek megfelelő helyre kerülnek, hanem rendszerint olyan helyre, ahová bármely pályán dolgozó személyek is megfelelnek. Ez a körülmény kettős hátrányt jelent mint honvédelmi, mint nyomdaipari szempontból.

Honvédelmi szempontból azt a hátrányt jelenti, hogy a rendszerint nehezebb fizikai munka elvégzésére ezek a nyomdai szakmunkások már erőbeli állapotuknál és testi felépítettségüknek fogva sem látszanak annyira alkalmasoknak, mint pl. olyan munkások, akik nehezebb foglalkozást űznek.

Nyomdaipari szempontból pedig azt a hátrányt jelenti, hogy az ipar elveszti azokat az értékes és azt mondhatjuk: nélkülözhetetlen szakmunkásokat, amelyek pótlására manapság gondolni sem lehet.

Nemzetgazdasági érdek lenne tehát, ha az illetékesek mérlegelés tárgyává tennék ezt a nyomdaipar továbbfolytatását oly sokban megnehezítő kérdést és olyan megoldást léptetnének életbe, amely ebben a fontos kérdésben enyhülést hozna. Ezzel a bölcs intézkedéssel nemcsak a nemzet egyik legnagyobb jelentőségű szervét: a honvédelmi munkaszolgálat működését lehetne eredményesebben kihasználni, hanem egyúttal az ország nyomdaipara is előnyösebb helyzetbe kerülne.

Z. Gy.

HOHLBAUM FERENC

BUDAPEST, VI., DESSE WFFY-UTCA 37.
TÁVIRATI CÍM — TELEGRAMM-ADRESSE: PERFECTA BUDAPEST.

TELEFON:
120—961.

K É P V I S E L E T E I M :

ROCKSTROH-WERKE A. G., Heidenau, nyomdagépek.
E. T. GLEITSMANN, Dresden, nyomdafestékek.
G. W. BERGNER, Berlin, „Druckbestäuber” nyomtatványszárító-készülék.
JOHNE-WERK, Bautzen, gyorsvágógépek.
HERFÜRTH & HEYDEN, Leipzig, drótfűzőgépek.
A. GÜTBERLET & CO., Leipzig, cérnafűző-, összehordó- és hajtogatógépek.
NEIPA-WERK, Wurzen, dobozgyári gépek.
WILHELM KERREN, Düsseldorf, papírgyorsfűrógépek és összehordóasztalok.
MICHAEL HÖRAUF, Düsseldorf, distributor- és szalvétakészítőgépek.

Gyártmányaim: Számozógépek, perforálógépek, könyvkötőprések, papírlemez-
ollók, könyvhátgömbölyítőgépek, riccelőgépek, anilin szalag- és hengerpapír-
nyomógépek.

Speciális fűző-, számozó- és perforálógép javítóüzem. ::: Nagy
raktár könyvkötészeti, dobozgyári és egyéb papíripari gépekből.

Balesetelhárítási jutalomdíj pályázat

Az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatósága az 1944. év folyamán a *balesetelhárítás* terén eredményes munkásságot kifejtő munkavállalók részére a következő jutalomdíjakat tűzi ki:

1. hat, egyenkint 500 P-s jutalmat mérnökök, illetőleg tisztviselők;
2. tíz egyenkint 250 P-s jutalmat művezetők, illetőleg hasonló alkalmazásban állók;
3. tíz, egyenkint 175 P-s és húsz, egyenkint 100 P-s jutalmat munkások részére.

A balesetelhárítás terén kifejtett *eredményes* munkásság alatt a következők értendők:

Valamely újfajta vagy új megoldású és az üzemi gyakorlatban eredménnyel bevált védőkészülék, védőfelszerelés vagy védőberendezés. — Akár gépi, akár egyéb üzemi berendezés mellett történő bármilyen munkafolyamatnak technológiai, munkaszervezeti vagy egyéb hasonló értelmű olyan javítása, racionalizálása, amely az annál a munkafolyamatnál dolgozó munkavállalók biztonságát számottevően növeli. — Az üzemi balesetelhárítási szervezet kiépítése, működésének helyes irányítása. Üzemi baleseti statisztikák kimunkálása. A lélektani balesetelhárítás (propaganda, a munkavállalók biztonsági nevelése és oktatása) terén kifejtett eredményes munkásság, eredeti és bevált propagandáötletek stb.

A jutalomdíjak odaítélésének feltételei a következők:

a) Jutalomdíjban az Országos Társadalombiztosító Intézetnél baleseti biztosításra kötelezett üzemek munkavállalói részesülhetnek.

b) A pályázónak a jutalomdíjra pályázatot kell beadnia annak megjelölésével, hogy melyik csoportba tartozó jutalomdíjra pályázik. A lehetőleg gépirásos pályázatot 1945. január 15-ig kell az Intézet baleseti kárfedezeti osztályához címezve beadni. *A határidőn túl érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.*

c) A pályázatban ismertetni kell a pályázó alkalmazási minőségét, beosztását, munkakörét, a *balesetelhárítási tevékenységét és az utóbbi téren elért teljesítményeit.*

d) A pályázatot a *munkaadó igazolásával* is feltétlenül el kell látni, mert enélkül a pályázat figyelembe nem vehető. A munkaadói igazolásnak azt is fel kell tüntetnie, hogy a pályázó *milyen alkalmazási viszonyban* (tisztviselő, művezető, avagy munkás) áll.

e) A jutalomdíjakat az Intézet balesetelhárítási szakbizottsága ítéli oda. Az odaítélés legkésőbb 1945. április 30-ig történik.

f) A pályázó tudomásul veszi, hogy a pályázatának tárgyát képező bármilyen védőkészüléket, védőfelszerelést stb. vagy technológiai, munkaszervezeti stb. javítást, újítást az Intézet közérdekből a munkaadóknak (üzemeknek) alkalmazásra, megvalósításra ajánlhatja, még abban az esetben is, ha a pályázó nem is részesült jutalomdíjban. Ezt az ajánlást (propagálást, szaklapban közlést) azonban az Intézet minden esetben csak a szerző (tervező, újító) nevének feltüntetésével végezheti.

g) A jutalomdíjakat az Intézet a munkaadók útján fogja a pályanyertesekhez eljuttatni.

Országos Társadalombiztosító Intézet.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
dr. Váradi Oláh László.

Kiadja a Budapesti Sokszorosítók Ipartestülete, Budapest
Telefon: 114-907, 115-957.

Tipográfiai Müintézet (F.: Maretich J.) Báthory-u. 18.

MAGYAR NYOMDÁSZ TÁRSASÁG

Hungarian Society of Printers

A kiadvány a Magyar Nyomdász Társaság által létrehozott

KÖNYVDIGITALIZÁLÁS

programja keretei között készült el.

Támogassa Ön is szakmai törekvéseinket,
tudjon meg többet Társaságunkról.

www.magarynyomdasz.hu/mnyt

Köszönjük támogatóinknak, tagjainknak,
akik hozzájárulásukkal, támogatásukkal
lehetővé tették a kiadvány
digitális formátumban
való megjelenését.

Őrizzük meg szakmai örökségünket!!